

Všem praktickým lékařům pro děti a dorost
Všem praktickým lékařům pro dospělé
Královéhradeckého kraje

Epidemie spalniček aktuálně na území Hlavního města Prahy – protiepidemická opatření s tím související

Vážená paní doktorko, vážený pane doktore,

v souvislosti s epidemií spalniček na území Hlavního města Prahy, kdy bylo dosud v Praze zaznamenáno 36 případů tohoto onemocnění, Vás informuji o epidemiologické situaci v ČR a potřebě přijmout příslušná preventivní protiepidemická opatření. V současné době bylo v ČR zaznamenáno téměř 40% importovaných případů, jedná se o 8 dětí ve věkové kategorii 1-4 let, jedno ve věkové kategorii 5-9 let, 3 ve věkové kategorii 10-14 let a 7 osob ve věku 15-19 let. Zneklidňující je i skutečnost, že 47% nemocných nebylo očkováno ani jednou dávkou. K 14 případům došlo u dospělých osob ve věkové skupině nad 20 let.

Onemocnění bylo již letos zavlečeno i do Libereckého, Pardubického a Středočeského kraje. V Královéhradeckém kraji jsme také letos zajišťovali již celkem dvě mimořádná očkování v těchto souvislostech. Nízká proočkovanost v našem kraji přetrvává, proto lze očekávat, že může dojít k opětovnému zavlečení spalniček i k nám, a proto je třeba stanovit algoritmy pro postup v těchto případech, s cílem zamezit další šíření této vysoce kontagiózní nákazy.

Z výše uvedených důvodů se na Vás obracím s následující žádostí: pokud jste toto onemocnění neprodělali, nechte si **vyšetřit hladinu IgG protilátek proti spalničkám**, zda u Vás nedošlo k vyvanutí imunity po očkování a dle výsledků se nechte naočkovat, jelikož nejvnímavější kohortou, kromě neočkovaných dětí, jsou dospělí ve věkové kategorii 39-49 let, nicméně onemocnění zaznamenáváme i u osob starších 50 let.

Zároveň si dovoluji požádat Vás o **vyvěšení přiloženého letáku ve svých ordinacích**, jehož cílem je zamezit, pokud možno expozici, resp. kontaktu osob s nemocným v čekárnách Vašich ambulancí.

Před vstupem do čekárny informujte na viditelném místě pacienty, aby v případě výskytu vyrážky, zánětu spojivek, teploty, „uplakaného vzhledu“ nevstupovali do čekárny a telefonicky se s Vámi spojili. Nejvhodnější je pak v této situaci **návštěva lékaře v domácnosti**. V případě, že budete mít podezření na spalničky, je třeba nemocného **odeslat na vyšetření k infektologovi**, jelikož izolace na infekčním oddělení je u spalniček povinná dle příl. č. 2 vyhl. 306/2012 Sb., a dále **ohlásit** orgánu ochrany veřejného zdraví **onemocnění spalničkami** (dle čl. 5 příl. č. 4 vyhlášky č. 473/2008 Sb.).

V případě expozice spalničkám a prokázané vnímavosti proti tomuto onemocnění bude rizikovým kontaktům nařízená domácí izolace po dobu 21 dnů a lékařský dohled.

V současné době orgán ochrany veřejného zdraví Královéhradeckého kraje šetří též rizikové osoby, které přišly do kontaktu během ošetřování s nemocným zdravotníkem v Praze (v rámci celé ČR se pak v epidemiologické souvislosti šetří cca 400 osob).

Vzhledem k výše uvedenému Vás žádám o spolupráci a zajištění citovaných preventivních protiepidemických opatření pro případ možného zavlečení onemocnění spalničkami do našeho kraje.

Děkuji, s pozdravem

MUDr. Eva Beranová
ředitelka protiepidemického odboru
Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje

V Hradci Králové dne 21.3.2018

Spalničky – informace o onemocnění a opatření k zamezení šíření

Spalničky – vysoce nakažlivé virové onemocnění

Přenos nákazy:

- od nemocného člověka kapénkami, přímým kontaktem s jeho nosními sekrety, vzácně i nepřímo vzduchem
- nepřímo předměty čerstvě potřísněnými těmito sekrety, méně často

Inkubační doba:

- 7 – 21 dní, průměrně 10 dní (doba od vniknutí původce nákazy do organismu do prvních příznaků onemocnění) Zdroj: www.vakcinace.eu/novinky

Příznaky:

- horečka, kašel, rýma, světloplachost a zarudnutí očních spojivek
- v ústech a na sliznici tváří mohou být bělavé tečky se zarudlým okolím
- 4 .- 5. den se objeví sytě červená až fialová vyrážka, začíná za ušima a na záhlaví, šíří se na obličej, krk, břicho a končetiny (ve stejném pořadí ustupuje)
- jakmile vyrážka postihne celé tělo, klesá teplota a nastává rekonvalescence

Komplikace: zápal plic, zánět středního ucha, vedlejších nosních dutin, zánět mozku

Období nakažlivosti:

- nemocný je **nakažlivý** již 2 až 4 dny před vypuknutím prvních příznaků
- nakažlivost končí do 4 dnů po vzniku vyrážky

Prožití nákazy zanechává celoživotní imunitu.

Léčba:

- ze zákona povinná hospitalizace na infekčním oddělení
- izolace po dobu 7 dnů od objevení vyrážky
- u nekomplikovaných spalniček – symptomatická (klid na lůžku, srážení teploty, přísun tekutin...), u komplikací – léčba antibiotiky

Prevencí onemocnění je očkování!

V případě, že máte výše uvedené příznaky onemocnění Vy, nebo Vaše děti, které nebyly proti spalničkám očkovány nebo byly očkovány pouze jednou dávkou, dodržte tato opatření:

- nechodte do ordinace
- spojte se telefonicky s ošetřujícím lékařem, nebo s lékařem infekčního oddělení a postupujte dle jejich pokynů

